

RIB-nummer 2020 –
Datum 16 juni 2020
Onderwerp Meicirculaire gemeentefonds 2020
Zaaknummer Z20 - 225681
Documentnr. UIT/20 - 370757

1 Inleiding

Op 29 mei 2020 is de meicirculaire gemeentefonds 2020 verschenen. De meicirculaire informeert ons over ontwikkelingen van de gemeentefondsuitkering naar aanleiding van de Voorjaarsnota van het Rijk.

In deze circulaire zijn nog geen mutaties verwerkt met betrekking tot het nieuwe verdeelstelsel. Dit is doorgeschoven naar de decembercirculaire 2020 met ingangsdatum 2022.

Ook de brief van de minister BZK aan de Tweede Kamer van 28 mei 2020 over het compensatiepakket corona ter waarde van € 542 miljoen voor de eerste periode tot 1 juni is niet verwerkt in deze circulaire. De financiële vertaling van dit compensatiepakket zal binnen enkele weken in een extra brief komen. De definitieve cijfers en verdeling worden in de komende septembercirculaire 2020 verwacht. Een tekstuele toelichting van de maatregelen zoals ze uitgewerkt zijn vindt u op bladzijde 3 en 4 van de meicirculaire 2020.

Door middel van deze Raadsinformatiebrief willen wij u op de hoogte brengen van de inhoud van deze reguliere circulaire en de consequenties voor de meerjarenbegroting van onze gemeente.

2 Voorgeschiedenis

De raming van de gemeentefondsuitkering vertoont de laatste jaren grote schommelingen. Oorzaak hiervan is vooral grote schommelingen in de rijksuitgaven en de ontwikkelingen in de uitkeringsbasis. Door het Rijk is besloten dat de accressen voor 2020 en 2021 worden vastgeklemd op het niveau van deze meicirculaire. Dat geeft in de coronatijd rust en stabiliteit. Van deze afspraak kan worden afgeweken als zich onverwachte grote afwijkingen voordoen. De VNG is alert op de instap in 2022, omdat dit na de fixatie in de jaren 2009 t/m 2011 problemen gaf in het nadeel van de gemeenten.

3 Inhoudelijk

In dit hoofdstuk gaan we in op de raming van de uitkeringen uit het gemeentefonds en de effecten die dit heeft op het lopende jaar en de begroting 2021-2024.

Samengevat hebben de meicirculaire van het gemeentefonds en de daaraan gerelateerde taakmutaties de volgende effecten op onze meerjarenbegroting:

Meerjarenbegroting 2020-2024 (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Meerjarenverwachting Burap I / Kadernota 2021-2024	66	-501	-39	876	707
3.1 Mutaties gemeentefonds voorgaande jaren	46				
3.2 Mutaties gemeentefonds	324	153	444	188	-192
3.3 Mutaties in exploitatie n.a.v. meicirculaire	-474	-57	-140	-190	-138
Nieuwe meerjarenverwachting	-38	-405	265	874	377

In de volgende paragrafen wordt een toelichting gegeven op de verschillende mutaties, aandachtspunten, ontwikkelingen en onzekerheden.

3.1 Mutaties gemeentefonds voorgaande jaren

Voor uitkeringsjaar 2019 is de uitkeringsbasis aangepast. Dit resulteert in een voordeel van afgerond € 46.000 voordelig.

3.2 Mutaties gemeentefonds

In onderstaande tabel is een specificatie weergegeven van de mutaties in het gemeentefonds 2020 en volgende jaren n.a.v. de meicirculaire 2020.

Mutaties (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
a. Mutaties algemene uitkering, incl. taakmutaties					
Accres	16	182	415	168	-86
Afrekening accres 2019	21	0	0	0	0
Ontwikkeling uitkeringsbasis	-280	-349	-371	-419	-491
Vrijval verdeelreserve	47	47	46	47	47
Plafond btw-compensatiefonds 2019	42	0	0	0	0
WOZ	0	-61	-86	-87	-89
Bommenregeling	412	0	0	0	0
Overig	-4	-38	-15	-26	-27
Subtotaal Algemene Uitkering	254	-219	-11	-317	-646
b. Mutaties integratie- en decentralisatie-uitkeringen					
Wet inburgering	53	35	78	86	86
Overig IU/DU	-3	-4	-4	-4	-4
Subtotaal Integratie en Decentralisatie-uitkeringen	50	31	74	82	82
c. Mutaties Integratie uitkering Sociaal Domein					
Participatie	9	22	62	104	53
Voogdij 18+	11	319	319	319	319

Mutaties (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Subtotaal Integratie uitkering Sociaal Domein	20	341	381	423	372
TOTAAL	324	153	444	188	-192

a. Mutaties algemene uitkering, incl. taakmutaties

Accres

Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toe- en afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De voornaamste oorzaak van het hogere accres t.o.v. de septembercirculaire is een hogere loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Plan Bureau. Voor 2020 en 2021 is het accres vastgekleit op de stand van deze meicirculaire. Dit betekent dat er geen accres mutaties meer worden doorgevoerd voor 2020 en 2021.

Afrekening accres 2019

De afrekening van het definitief vastgestelde accres 2019 vindt in uitkeringsjaar 2020 plaats. Het accres 2019 is naar boven bijgesteld.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Omdat het totale bedrag van het gemeentefonds landelijk gelijk blijft, zal bij een stijging van de aantallen per maatstaf het bedrag per maatstaf gewijzigd worden. Het betreft vooral de maatstaven met betrekking tot medicijngebruik.

Vrijval verdeelreserve

Ter compensatie van het nadeel van de ontwikkeling uitkeringsbasis is de verdeelreserve voor de jaren 2017, 2018 en 2019 volledig uitgekeerd.

De verdeelreserve is het gedeelte van de algemene uitkering dat niet aan de gemeenten wordt uitgekeerd, maar als reservering apart wordt gehouden. De verdeelreserve dient om onverwachte effecten bij de meting van maatstaven op te vangen.

Plafond Btw-compensatiefonds

Gemeenten hebben in 2019 minder gedeclareerd bij het BCF dan eerder gedacht bij de septembercirculaire 2019. Het aandeel van gemeenten in de ruimte onder het plafond wordt uitgekeerd.

Voor 2020 en verder hebben we de raming voor de ruimte onder het plafond gehandhaafd op € 45.000 met inachtneming van het advies van de provinciaal toezichthouders om voorzichtig te zijn met de inzet van deze dekkingsmiddelen.

WOZ

De marktontwikkeling van de WOZ-waarden wordt ongeveer teniet gedaan door de rekentarieven in de berekening van het gemeentefonds aan te passen. De marktwerkingen bij woningen wordt geschat op 7% en voor niet-woningen op 1%. De inflatie van de WOZ waarden leidt tot een nadeel in de berekening van het gemeentefonds bij deze meicirculaire, omdat wij de inflatie van de OZB opbrengsten in de kadernota al verwerkt hebben.

Bommenregeling

Voor verschillende projecten binnen Vught is een vergoeding van 70% van de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog aangevraagd en door middel van deze circulaire toegekend.

Overige mutaties

Hieronder is een aantal kleine mutaties verwerkt.

b. Mutaties integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Wet inburgering

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. De incidentele bijdrage in de invoeringskosten in 2020 en de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten van 2021 worden via decentralisatie uitkering in het gemeentefonds verstrekt. De benodigde middelen voor de kosten van inburgersvoorzieningen worden via een aparte specifieke uitkering verstrekt. De verwachting is dat de bedragen bij de decembercirculaire 2020 aangepast worden n.a.v. werkelijke aantallen.

Overig IU/DU

Er zijn kleine mutaties op de uitkeringen voor maatschappelijke begeleiding en armoedebestrijding kinderen.

c. Mutaties integratie-uitkering sociaal domein

Participatie

De middelen voor Wsw, Nieuw Wajong en Nieuw begeleiding zijn geactualiseerd.

Voogdij/18+

Deze integratie uitkering is geactualiseerd in verband met meer actuele gegevens van zorgverbruik en een compensatie voor Loon- en prijsontwikkeling.

De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel is uitgesteld met 1 jaar naar 2022 in verband met een zorgvuldige overgang.

3.3 Mutaties in exploitatie naar aanleiding van de meicirculaire

Enkele maatregelen uit de meicirculaire leiden ook tot een aanpassing van budgetten in de begroting.

Mutaties (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Wet inburgering	53	35	78	86	86
Bommenregeling	412				
Participatie	9	22	62	104	53
TOTAAL	474	57	140	190	139

Wet inburgering

We verwachten dat de beschikbaar gestelde middelen nodig zijn voor de invoering en de uitvoering van de Wet inburgering.

Bommenregeling

Voor verschillende projecten binnen Vught zijn kosten gemaakt voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. 70% van deze kosten wordt vergoed door de bommenregeling.

Participatie

Het grootste deel van de middelen heeft betrekking op de WSW en moet doorbetaald worden aan de WSD. De overige middelen zijn benodigd voor de re-integratie.

3.4 Aandachtspunten, ontwikkelingen en onzekerheden.

- De maatregelen uit het compensatiepakket die relevant zijn voor de gemeentefondsuitkering zullen cijfermatig in de septembercirculaire 2020 verwerkt worden. Vooruitlopend daarop zullen we binnen enkele weken een brief ontvangen met nadere informatie over de verdeling van de bedragen over gemeenten. Naar aanleiding van deze brief zullen wij u nader informeren.
- De invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds is met 1 jaar uitgesteld naar 2022, doordat nader onderzoek gewenst was. De uitkomsten van de nieuwe verdeling worden verwacht in de decembercirculaire 2020 en kunnen tot financiële consequenties leiden.
- Voor de jaren 2021 en verder is al eerder een stelpost in de gemeentefondsuitkering opgenomen van € 407.000 (gebaseerd op € 300 miljoen landelijk) voor de uitkomsten van het onderzoek naar de middelen Jeugdzorg. Deze stelpost is nog steeds van toepassing. Een nieuw kabinet zal een besluit over de uitkomsten van het lopende onderzoek moeten nemen.
- Voor 2020 en volgende jaren verwachten we hogere kosten voor de Jeugdzorg. Eventuele hogere kosten worden deels veroorzaakt door een toename van de kosten voor pleegzorg, logeeropvang en gezinshuizen en de verlengde jeugdzorg in 2019. Bij de programmabegroting zal bekeken worden welk deel van de extra middelen voor voogdij/18+ hiervoor ingezet kan worden.

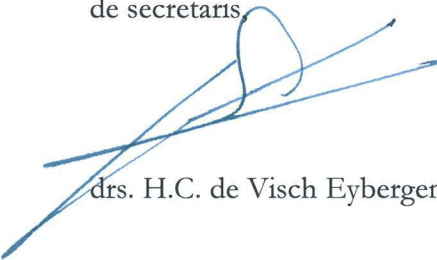
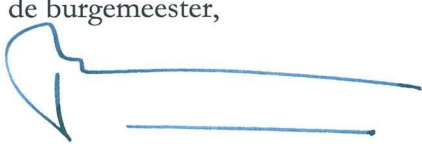
4 Standpunt / Besluit college van B en W

De mutaties met betrekking tot de meicirculaire zullen meegenomen worden in Burap-2 2020 en de programmabegroting 2021. Wel moeten we concluderen dat de afgegeven ramingen wederom grote onzekerheden bevatten. Binnen enkele weken zal duidelijk worden wat we kunnen verwachten van het compensatiepakket, daarnaast zullen we voor uitdagingen komen te staan na de coronacrisis. Uitgangspunten voor het college blijven een sluitende begroting, die voldoet aan het toezichtkader van de provincie. Bij het uitwerken van de programmabegroting 2021-2024 zal het college zich beraden hoe om te gaan met de onzekerheden en het meerjarensaldo.

5 Bijlagen

Meicirculaire gemeentefonds 2020

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

 
drs. H.C. de Visch Eybergen R.J. van de Mortel